

Landstingets revisorer

Yttrande över revisionsrapporten Granskning av styrning av primärvårdens ansvar avseende psykisk ohälsa

Landstingets revisorer har överlämnat sin rapport "Granskning av styrningen av primärvårdens ansvar avseende psykisk ohälsa" till landstingsstyrelsen för yttrande.

Granskningen syftar till att bedöma om landstingsstyrelsens styrning av primärvården är ändamålsenlig så att behoven hos personer med psykisk ohälsa tillgodoses.

För att besvara revisionsfrågan har åtta delfrågor formulerats i rapporten. Nedan följer beskrivning och kommentarer till förslag och synpunkter som särskilt lyfts fram i rapporten.

Landstingsstyrelsens yttrande

Inledningsvis vill landstingsstyrelsen framföra att rapporten inte är lättillgänglig i alla delar.

Landstingsstyrelsen delar revisorernas uppfattning att det finns goda organisatoriska och planeringsmässiga förutsättningar att tillgodose behovet av vård för personer med psykisk ohälsa. Det finns dock svårigheter med att enbart granska primärvård då en helhetssyn på styrning av vården och omsorgen av patienter med psykisk ohälsa eller sjukdom bör beaktas. Det framgår inte tydligt av rapporten om den avser samtliga åldersgrupper.

Det saknas analys kring antalet diagnoser per 100 000 invånare i primärvården i förhållande till riket. Detta skulle kunna ge en tydligare bild av om det har uppstått en förskjutning av ansvarsfördelningen i Västmanland med hänsyn till att psykiatrin har lägre resurser än riket.

2.2 I vilken mån är primärvården organiserad för att ta hänsyn till de listade patienternas behov avseende psykisk hälsa

Figur 2.2.1 Andel listade i förhållande till antalet invånare

Av Vårdanalys rapport 2015.6 *Vårdval och jämlik vård inom primärvården* framgår att andra faktorer, till exempel lättillgänglig information och socioekonomisk bakgrund, påverkar inför aktivt val av vårdgivare. Personer med psykisk ohälsa är i allmänhet ingen homogen och resursstark patientgrupp. Landstingsstyrelsen

ifrågasätter därför spekulationen att listning sker där individens behov bäst tillgodoses.

2.2.1.1 Unika patienter per vårdcentral med diagnos F00-F99 i förhållande till antal listade patienter.

Skillnaden kan bero på olika tradition av diagnossättning och kräver noggranna analyser samt att samtliga vårdcentralers uppgifter redovisas.

2.3 Vilken styrning finns från landstinget genom exempelvis vårdval och kravspecifikationer vad gäller psykiatri inom primärvården

2.3.2

För 2017 tillförs medel för förstärkning av de psykosociala teamen. Uppföljning via PrimärvårdsKvalitet som innehåller indikatorer avseende psykisk ohälsa kommer att införas 2017. Styrning kommer att ske genom besöksersättning till vissa personalgrupper.

2.4 Hur ser styrningen ut när det gäller de enskilda vårdcentralernas utbud

2.4.1 Iakttagelser

Samtliga vårdcentraler har tillgång till mödra- och barnhälsovårdspsykolog, vilket innebär att tabellen på sida 12 behöver faktagranskas och kompletteras.

Landstingsstyrelsen instämmer i den kritik som framförs i rapporten angående skillnaderna i tillgången till psykosocialkompetens.

2.4.1.2 Avvisade remisser per 1000 listade

Antalet avvisade remisser bör analyseras i förhållande till samverkansdokumentet.

Forum för diskussion om gränssnittet mellan primärvård och specialiserad psykiatri är bra. Det finns redan påbörjat inom den offentliga primärvården och vuxenpsykiatri. En referensgrupp finns även mellan primärvård och barn- och ungdomspsykiatri. En viktig del i det fortsatta arbetet är uppdateringen av samverkansdokumentet under medverkan av allmänläkarkonsult från primärvården som tillsammans med representant för vuxenpsykiatri är processägare i ledningssystemet. Primärvården omfattas av tio olika vårdgivare som måste engageras i arbetet för att ge utfall i praktiken.

2.4.2 Bedömning

Landstingsstyrelsen ser det inte som möjligt att ge så detaljerad information och hålla den validerad som föreslås i revisionsrapporten samt att forskning visar att det inte är underlag för patientens val.

Vårdvalet följer upp att angivna kompetenser inom området psykisk ohälsa finns tillgängliga för de patienter som behöver det. Se även satsningen 2017 ovan.

2.7 Hur sker det förebyggande arbetet vad gäller psykiatri i primärvården

2.7.2 Bedömning

Primärvårdens förebyggande arbete är omfattande och berör ett stort antal områden, inom alla åldersgrupper och många sjukdomsgrupper/tillstånd. Rapporten beskriver dock inte hur det förebyggande arbetet utförs för övriga än mödra- och barnhälsovården.

Den offentliga primärvården deltar i ett SKL-projekt, Flippen, som utgår från patientens behov.

FÖR LANDSTINGSSTYRELSEN

Denise Norström
Landstingsstyrelsens ordförande

Anders Åhlund
Landstingsdirektör